

Hóvirág helyett mimóza

Szirmai a legkisebb érintésre is összehúzódnak. Sokaknak a mimózáról a magába húzódó, zárkózott nő jut eszébe. Érdekes mód ez a virág Amerikában a feminizmus jelképe lett, az öntudatos hölgyek a nemzetközi nőnapon ma is mimózával a kezükben vonulnak ki az utcára. De volt a magyar történelemben is olyan alkalom, amikor a lányok és asszonyok néma csendben, egy szál virággal tüntettek az erőszak ellen: akkor, amikor 1956-ban az ellenállásnak az utolsó csíráit is elfojtották már.

„December 1-jén határoztuk el Obersovszky, Gáli és Eörsi Pista kezdeményezésére, hogy december 4-én, tehát november 4. egy hónapos fordulóján csendes nőtüntetést szervezünk, és megpróbáljuk rávenni a munkástanácsokat, hogy támogassák – emlékszik vissza *Abod László A forradalom napjairól és a megtorlásról* című memoárjában. – A követ-

kező KMT-ülésem ezt Sebestyénnel együtt elő is terjesztettük, de a vezetők tartottak az esetleges provokációtól, ezért nem merték vállalni a felelősséget. Ennek ellenére december 4-én megvolt a nőtüntetés. A felhívásban az szerepelt, hogy csak nők egy szál virággal menjenek ki a Hősök terére, a virágot tegyék le az Ismeretlen katona emlékművénel, és csendben távozzanak. Ez így történt. A tüntetés után az emlékmű tele volt virággal, még egy nemzetiszínnű zászlót is beletűzték, a virágtömeg megtartotta a zászlót.”

Volt, aki babakocsival érkezett, volt, aki botra támaszkodva vagy tolókocsival. Volt festett hajú, volt még hamvasan fiatal, volt kövér és volt sovány, volt kiállhatatlan hárpia és volt földre szállt angyal, volt elvált, volt menyasszony, volt házasságtörő és volt vénkisasszony köztük. Egyvalami volt bennük közös: nők voltak,

akik a forradalom áldozataira, az övéikre és az ismeretlenekre emlékeztek meg, szemben a tankokkal, némán, egy szál virággal – akkor, amikor már rég nagyon is veszélyes volt nyilvánosan hitet tenni a meggyőződésük mellett. A nők, akik a forradalom leverésének egy hónapos évfordulójára megemlékezve érkeztek, gyertyákat helyeztek a tankok elé.

Sokan még ma is élnek közülük. Azzal a tudattal, hogy a történelemkönyvek nem beszélnek róluk – hiszen egy női megmozdulásnak nincs ereje, nincs hitele, nincs következménye és nincs erkölcsi tanulsága. Nincs történelmi perspektívája. Merthogy a történelmet nem a nők csinálják...

Aki mégsem így gondolja, a nőnapon ezúttal ne hóvirággal köszöntse a hölgyeket. Mimózát vegyen a kezébe.

Török Monika